

## ***Roodmus (Carpodacus erythrinus)***

*Mevr. C.M. Liebregts-Haaker*

Op de laatste ringersdag november 1991 kwam naar voren dat het voor enige ringers niet mogelijk was de nog vrij onbekende Roodmus op de juiste wijze te determineren.

Aangezien wij zo gelukkig waren er sinds 1987 een aantal te ringen, kan ik met deze gegevens wellicht een bijdrage leveren aan het ringonderzoek.

Het mannetje brengt, mogelijk vanaf eind April, zijn eenvoudige liedje (klinkt als tieo-tieo) veelvuldig ten gehore. Hij doet dat bij voorkeur vanaf een dode tak of top kale boom. Eenmaal gepaard zingt hij nog spaarzaam in het donker.

Hieronder volgt een vertaling uit Lars Svensson: derde, herziene en vermeerderde uitgave 1984 blz. 262-263.

### **Soort:**

Snavel kort en dik, basis bol (convex), lengte tot aan bevedering 9,5-11 mm. Naar gelang toestand bevedering, twee smalle vleugelstrepen (roze-achtige, geel-bruin, witachtig of bijna afgesleten.)

Vleugellengte 79-86

### **Rui:**

Ad. W.C. = Algehele winterrui.<sup>a)</sup>

Juveniel: w.p.(?) niet bekend.

Adulte vogels blijken na de herfsttrek te ruien, hoewel er geen ruiende exemplaren bekend zijn. Vogels van eind Juli zijn erg gesleten, net zoals exemplaren van Aug.-Sept.

Een adulte vrouw vanuit Yunnan prov., Zuid-China is helemaal gaaf.

Volgens Heinroth, vindt de rui plaats in het winterkwartier; bij benadering vanaf November. De omvang van de winterrui van jonge vogels is niet bekend!.

### **Verenkleed in het Voorjaar:**

Ad. ♂: Kruin, nek, stuit, keel en bovenborst roze karmijnrood.<sup>b)</sup>

2e KJ♂/♀♀: Bovendelen olijf-bruin, gestreept donker grijs-bruin, mees-  
tentijds tamelijk diffuus.<sup>c)</sup>

Onderdelen vuil-wit, gestreept donker grijs-bruin, strepen vaak diffuus. 3e KJ ♂: Over het algemeen niet van ad. man te onderscheiden.<sup>4)</sup> Hij heeft soms een paar sterk gesleten olijf-bruine ongeruide veren tussen het karmijnrood en soms een paar ongeruide middelste dekveren of grote slagpendekveren met witte randen, niet zo roze.

### Verenkleed in de Herfst:

Ad. ♂: Zoals in het voorjaar, grote slagpennen en staartveren gesleten.<sup>4)</sup>

Ad. ♀/2e KJ: Bovendelen olijf-bruin of bruin-grijs en onderdelen witachtig, beiden grijs-bruin gestreept. grote slagpennen en staartveren behoorlijk gesleten.

1e KJ ♂ ♀: Als ad. ♀/2e KJ ♂, maar met geheel gaaf en olijfkleurig verenkleed, niet zo grijs-bruin.<sup>5)</sup>

### Opmerkingen: (Liebregts-Haaker 1991)

- a) Voor vogels aan het eind 2ekj en ouder.
- b) M.z. na 2e KJ is wat onduidelijk door Svensson weergegeven.
- c) Kleuren minder fris en helder en in elkaar overgaand.
- d) M.z. na 2KJ.
- e) Alle leeftijden, 2e KJ, 3e KJ. e.v.

<sup>5)</sup> Inmiddels is gebleken dat bij onze populatie de juveniele Roodmus-  
sen NIET olijfkleurig zijn, maar bruin-geel met twee duidelijke geel-  
bruine vleugelstrepen. De randen van de grote slagpennen en de staart-  
veren hebben een goud-gele gloed. Deze goud-gele gloed treft men ook  
aan op schouder en stuit. Het karmijnrood zou ik liever fuchsia-rood  
noemen.

### Overzicht maten en gewichten van de Roodmus.

| ♀♀ adult       |                | ♂♂ adult       |                |
|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <u>Vleugel</u> | <u>Gewicht</u> | <u>Vleugel</u> | <u>Gewicht</u> |
| 82             | 22             | 83             | 23             |
| 82             | 23             | 80             | 25             |
| 82             | 25.5           | 80             | 20.5           |
| 83             | 27             | 85             | 22.5           |
| 83             | 26             | 86             | 21.5           |
| 83             | 26             | 86             | 22             |
| 83             | 25.5           | 86             | 21.5           |
| 78             | 21             | 87             | 21.5           |
| 83             | 23.5           | 83             | 22             |
| 82             | 23.5           | 86             | 22             |

Voorlopige, voorzichtige conclusie:

- a. Met deze beperkte hoeveelheid gegevens kunnen we aan de hand van de vleugelmaten en de gewichten geen geslacht bij de Roodmus vaststellen.
- b. Er is géén verschil in geslachten bij Juvenile vogels.
- c. De adulte ♀♀ met grote, rode broedvlek - vanaf ongeveer eind Mei- zijn eenvoudig te determineren; ergo altijd over alle Roodmusbuiken blazen.
- d. De drie rode na 2e KJ ♂♂ vertoonden géén broedvlek, maar dan ook absoluut geen enkel spoortje.
- e. Adulte ♂♂ hebben geen broedvlek; toch zou er bij de 2e KJ ♂♂ een addertje onder het gras kunnen zitten n.l. een niet broedende ♀!
- f. De 2e KJ ♂♂ blijven moeilijk. Op zang letten en fourageergedrag. De Roodmus is een zaadeter en ♂♂ en ♀♀ gaan samen op zoek naar voedsel. (Als bij de Kneu).
- g. De "ervaring" heeft mij geleerd dat de 2e KJ. ♂♂ iets meer kleur op de schouder en stuit vertonen dan de ♀♀. Ook de randjes aan de vleugels en de staart hebben iets meer kleur. Om het verschil te kunnen weten moet je er enigen in de hand gehad hebben. Voorzichtigheid blijft geboden, ook de slijtage van het verenkleed wil wel eens verschillen.